

FER IGRA



MARKO ŠĆEPANOVIĆ, NAJBOLJI
FUDBALER CRNE GORE U 2015.

Sindikata UVIJEK na usluzi

Strane 6 i 7

Broj 10 | Podgorica, mart 2016.

Revija Sindikata profesionalnih fudbalera Crne Gore

DEJAN SAVIĆEVIĆ, PREDSJEDNIK FUDBALSKOG SAVEZA CRNE GORE



Fudbalski savez Crne Gore

NA ISTOM SMO ZADATKU

Strane 4,5,6 i 7

ČILEU POSTOJI ŠKOLA FUDBALA ZA
DJECU SA DAUNOVIM SINDROMOM

FUDBAL NE POZNAJE granice i različitosti

Strana 19



PROTECT PLAYERS' RIGHTS

THE ESSENTIALS

- 1 Respect of contracts
- 2 Payment of wages
- 3 Equal treatment
- 4 Free movement



GAME CHANGERS FIFPro
Division Africa

Football is more than a game. Visit gamechangers.football

**POŠTOVANJE UGOVORA
ISPLATA ZARADA
JEDNAK TRETMAN
SLOBODA KRETANJA**

FOOTBALL IS MORE THAN A GAME

OUR VISION

- 1 Protecting players' rights
- 2 Transparent governance
- 3 A sustainable game
- 4 Stop commercial abuse



GAME CHANGERS FIFPro
Division Africa

Football is more than a game. Visit gamechangers.football

**ZAŠTITA PRAVA IGRAČA
TRANSPARENTNO UPRAVLJANJE
ODRŽIVA IGRA
STOP KOMERCIJALNOJ ZLOUPOTREBI**

PROTECT PLAYERS' RIGHTS

Football rules systematically favour the interests of the club over the player



GAME CHANGERS FIFPro
Division Africa

Football is more than a game. Visit gamechangers.football

**FUDBALSKA PRAVILA SISTEMATSKI FAVORIZUJU
INTERESE KLUBOVA ISPRED INTERESA IGRAČA**

PROTECT PLAYERS' RIGHTS

Player contracts must be in line with basic employment law



GAME CHANGERS FIFPro
Division Africa

Football is more than a game. Visit gamechangers.football

**UGOVORI IGRAČA MORAJU BITI U SKLADU SA
OSNOVNIM UGOVOROM O ZAPOSŁJAVANJU**

PROTECT PLAYERS' RIGHTS

Players must be allowed to move if clubs breach their contracts



GAME CHANGERS FIFPro
Division Africa

Football is more than a game. Visit gamechangers.football

**IGRAČIMA MORA BITI DOZVOLJENO DA
ODU AKO KLUBOVI KRŠE NJIHOVE UGOVORE**

PROTECT PLAYERS' RIGHTS

Too many players worldwide never receive their agreed pay



GAME CHANGERS FIFPro
Division Africa

Football is more than a game. Visit gamechangers.football

**PREVIŠE IGRAČA ŠIROM SVIJETA NIKADA
NE DOBIJE DOGOVORENU ZARADU**

ŽELJKO JANOVIĆ, PREDsjedNIK SINDIKATA PROFESIONALNIH FUDBALERA

Uključite nas u pregovore i tražite naš savjet prije nego što potpišete ugovor

Obratite nam se prije nego što potpišete ugovor sa klubom, donesite nam nacrt ugovora, možete od našeg advokatskog tima dobiti korisne savjete i sugestije šta bi eventualno trebalo promijeniti, možda nešto dodati ili oduzeti, kako bi vaša prava bila zagarantovana

Poštovani fudbaleri,

Ovo je posljednji broj našeg i vašeg magazina pred početak ljetnje pauze od treninga i utakmica, a u pravo vrijeme kada većina vas razmišlja ne samo o završetku tekuće, već i o tome šta će biti i gdje ćete biti naredne sezone.

Prelazni rokovi su vrijeme i kada mi u Sindikatu imamo najviše posla, ali daleko od toga da mu se radujemo, jer da imamo manje obaveza to bi značilo da je situacija u našem klupskom fudbalu – dobra.

Nažalost, to nije slučaj i uglavnom se naš posao svodi na to da rješavamo probleme sa kojima se vi suočavate. Ispostavljaju nam se neizmirene obaveze po pitanju zarada, prave se tužbe, razmatraju se ugovori sa agentima/posrednicima itd...

Mi smo tu i postojimo upravo da bismo se bavili time, postojimo zbog vas, ali nismo samo tu kada drugog izlaza nemate osim da nam se obratite.

Tu smo 24 sata dnevno, 365 dana u godini, tu smo da bismo preduprijedili probleme sa kojima biste mogli da se suočite.

Zašto zajednički ne bismo napravili bolji ambijent, tako što bi zajednički djelovali da do napetih situacija u odnosima između vas i klubova, te pravnih komplikacija, uopšte ne dođe.

Obratite nam se prije nego što potpišete ugovor sa klubom, donesite nam nacrt ugovora, možete od našeg advokatskog tima dobiti korisne savjete i sugestije šta bi eventualno trebalo promijeniti, možda nešto dodati

ili oduzeti, kako bi vaša prava bila zagarantovana.

Do sada smo imali samo jedan takav slučaj, koji je pokazao da može da postoji koordinacija između igrača, kluba i Sindikata.

Svojevremeno je Blažo Igumanović na zahtjev tadašnjeg čelnika Sutjeske Đorđa Goranovića dostavio nama nacrt ugovora i potpisao ga kada smo ga zajednički „pretresli“. Epilog – ugovor je ispoštovan, sve strane su bile zadovoljne!

Tu smo i kada potpisujete ugovore sa agentima, odnosno po novom pravilniku „posrednicima“.

Imali smo primjere da takvi ugovori sadrže odredbe koje ograničavaju određena prava igrača. Međutim, I za takve, očigledno nevalidne, ugovore potrebno je određeno vrijeme da se raskinu i proglase ništavnim. Sve to negativno utiče na igrača, uzimajući u obzir da je prelazni rok kratak, a nije lako naći novi klub...

Bilo bi mnogo bolje ukoliko bi se igrač konsultovao sa Sindikatom prije nego što stavi svoj potpis na ugovor sa posrednikom.

Zato vas pozivam da nas posjetite i prije prelaznog roka, da nas uključite u pregovore sa klubovima, jer kada problemi isplivaju na površinu – Sindikat je obično vaš jedini prijatelj, jedini fudbalski organ, koji razmišlja samo o vama. Kada isplivaju problemi nestanu i agenti, prijatelji kluba u kome igrate, direktori, sekretari...

Obično vam ostanemo samo mi na usluzi, ali bi svima bilo bolje da smo stalno u kontaktu i da se ne srećemo samo kada je potrebna pomoć, već da se sretnemo kada smo na vrijeme da reagujemo preventivno.



OČEKUJEM DA ĆE SE VRATITI POBJEDNIČKA ATMOSFERA I KULT REPREZENTACIJE

FI: Ove godine kreće novi takmičarski ciklus reprezentacije. Kakva su očekivanja od novog selektora Ljubiše Tumbakovića i nacionalnog tima?

DS: Očekujemo da reprezentacija napravi bolje rezultate i da popravimo rejting koji trenutno imamo. Nadam se da će novi selektor donijeti nešto novo, jer bi svaka promjena u klubu i reprezentaciji trebala da se vidi. Očekujemo da se vrati pobjednička atmosfera i kult reprezentacije. Tumbaković je ostvaren trener, imao je velike uspjehe sa Partizanom i klubovima koje je trenirao u Kini i ne vidim nijedan razlog da ne bude tako i sa reprezentacijom Crne Gore. Jednoglasno smo donijeli odluku o njegovom imenovanju na mjesto selektora i vidim da je cjelokupna javnost zadovoljna izborom. Iako je grupa veoma teška i zahtjevna, nadamo se dobrim rezultatima u ovim kvalifikacijama.

INTERVJU DEJAN SAVIĆEVIĆ, PREDSEDNIK FUDBALSKOG SAVEZA CRNE GORE

FSCG i Sindikat fudbalera SU NA ISTOM ZADATKU i imaju zajednički interes

Predsjednik Fudbalskog saveza Crne Gore Dejan Savićević kazao je u intervjuu za „Fer igru“ da je najveći problem crnogorskog fudbala loša infrastruktura, kao i to što „većinu klubova u Crnoj Gori uopšte ne interesuju mlađe kategorije“.

On je kazao da FSCG i Sindikat profesionalnih fudbalera imaju „dobar odnos“, jer imaju zajednički cilj - „što bolja saradnja sa svim učesnicima u fudbalu“.

FI: Kako gledate na ulogu Sindikata profesionalnih fudbalera u crnogorskom fudbalu?

DS: Veoma mi je drago što postoji Sindikat profesionalnih fudbalera u Crnoj Gori i što je veoma aktivan u svom radu. Igrači u Sindikatu mogu pronaći savjete i objašnjenje za pojedine situacije u kojima se mogu naći, ali i pomoć u nastojanju da ostvare svoja prava. U vrijeme kada sam ja profesionalno igrao fudbal nije postojao Sindikat i nismo bili zaštićeni na način na koji su današnji igrači zaštićeni preko FIFPro i njegovih nacionalnih ogranaka, što je veliki plus za profesionalce u fudbalu.

FI: Kakav je odnos Fudbalskog saveza Crne Gore sa Sindikatom? Da li ste zadovoljni? Na čemu bi zajednički trebalo da poradite?

DS: FSCG i Sindikat profesionalnih fudbalera imaju dobar odnos, koji proizilazi iz zajedničkog interesa, a to je što bolja saradnja sa svim učesnicima u fudbalu. Zadovoljan sam saradnjom i nadam se da će u narednom periodu biti još bolja, kao i da ćemo sve zajedničke probleme sa kojima se budemo suočavali rješavati na obostrano zadovoljstvo.

FI: Po Vašem mišljenju, u kojoj mjeri je socijalni dijalog značajan za crnogorski fudbal?

DS: Socijalni dijalog je veoma važan jer otvara novu dimenziju u komunikaciji između Saveza, klubova i igrača i vjerujemo da će rezultirati povjerenjem svih zainteresovanih strana. Na samom smo početku, ali su rezultati ostvareni do sada na ohrabrujućem nivou.

FI: Kako vidite budućnost crnogorskog fudbala? Gdje su, po Vašem mišljenju, najveći problemi?

|| U vrijeme kada sam ja profesionalno igrao fudbal nije postojao Sindikat i nismo bili zaštićeni na način na koji su današnji igrači zaštićeni preko FIFPro i njegovih nacionalnih ogranaka, što je veliki plus za profesionalce u fudbalu



DS: Najveći problem u crnogorskom fudbalu jeste loša infrastruktura. Savez nastoji da poboljša infrastrukturu i u većini gradova u Crnoj Gori smo napravili terene sa sintetičkom podlogom, čime smo pokušali da poboljšamo uslove za rad svih kategorija. Takođe, podjednako veliki problem predstavlja izostanak ulaganja u mlađe kategorije. Većinu klubova u Crnoj Gori uopšte ne interesuju mlađe kategorije. Savez je obavezao klubove Prve i Druge lige da imaju mlađe selekcije u našim stalnim takmičenjima, čime smo pokušali da poboljšamo situaciju na tom planu. Ipak, klubovi su i dalje koncentrisani samo na prve timove i misle da rezultati prvih timova predstavljaju crnogorski fudbal, što je veliki problem jer se zanemaruju mlađe kategorije i rad sa njima.

FI: Nagosvijestili ste da će FSCG promijeniti sistem takmičenja u Telekom 1. CFL. U čemu se sastoji ta promjena, kada će početi i zbog čega ste se odlučili na takav korak?

DS: Nakon deset godina od nezavisnosti i samostalnog organizovanja takmičenja, došli smo do određenih situacija u kojima smo uočili manjkavosti i nedostatke aktuelnog formata. Cjelokupna situacija, ekonomska i finansijska prije svega, doveli su do toga da klubovi ne ulažu ništa u infrastrukturu, da veoma mali broj klubova zadovoljava minimum standarda za neka nižerazredna takmičenja u odnosu na ostale evropske države... Zbog toga smo u pripremi novog sistema takmičenja koji ćemo predstaviti u narednom periodu. Ne bih obrazlagao šta će i kako biti, ali sigurno je da ćemo krenuti u smanjenje broja klubova koji se takmiče u Prvoj i Drugoj ligi. Na sjednici Izvršnog odbora, koja će se održati najvjerojatnije u aprilu, predočićemo kako i na koji način želimo da promijenimo takmičenja. Ujedno, biće predložena i reforma sistema takmičenja u omladinskoj i kadetskoj ligi, jer smo i u tim takmičenjima vidjeli određene nedostatke i veliku razliku u kvalitetu između ekipa u vrhu i ostatka lige.

INFANTINO MOŽE DONIJETI NEŠTO NOVO SVJETSKOM FUDBALU

FI: Podržali ste Danija Infantina za mjesto predsjednika FIFA. Kako komentarišete njegov izbor i šta od njega može da očekuje FSCG i svjetski fudbal?

DS: Nakon kazne za Mišela Platinija i nemogućnosti da se kandiduje za mjesto predsjednika FIFA, nismo se dvoumili oko podrške kandidatu UEFA Daniju Infantinu. Radi se o čovjeku koji je svoj administrativni kapacitet pokazao radeći u UEFA, gdje je posljednjih godina obavljao funkciju generalnog sekretara. Od dolaska garniture predvođene Platinijem imali smo dobar i human odnos sa UEFA i isti tretman kao i ostali nacionalni savezi. Podršku Infantinu pružili smo od momenta kad se kandidovao za predsjednika FIFA, tokom kampanje i na samom glasanju i drago nam je što je pozitivan čovjek, koji će donijeti dosta novina, prije svega transparentno vođenje FIFA, došao na mjesto predsjednika. Neće mu biti lako da dođe do cilja koji je sebi zacrtao, ali ubijeden sam da će, obzirom da ima puno volje, želje i elana, uspjeti da donese nešto novo u FIFA.



FA Montenegro President Dejan Savicevic said in interview for „Fer igra“ that the biggest problem of Montenegrin football is the poor infrastructure crnogorskog fudbala loša infrastruktura, and a fact that „majority of clubs in Montenegro are not interested in the youth categories“.

He said that FA Montenegro and the Trade Union of Professional Football Players have had correct relationship, because they have common aim – „better cooperation with the all stakeholders in football“.

FI: How do you consider the role of the Trade Union of Professional Football Players of Montenegro?

DS: I am very pleased that the Trade Union of Professional Football Players exists in Montenegro and is very active in its work. Players can get advices and explana-

WE EXPECT TO GET BACK WINNING ATMOSPHERE AND CULT OF THE NATIONAL TEAM

FI: This year, the national team will have new competition cycle. What are expectations from the new head-coach Ljubisa Tumbakovic and national team?

DS: We expect that the national team will achieve better results and improve its current rating. I hope that the new head coach will bring something new, because each change either in a club or in the national team should be visible. We expect to get back winning atmosphere and cult of the national team we used to have. Tumbakovic is realized trainer. He had a lot of success with Partizan and clubs that he trained in the China, and I don't see any reason for different situation with the national team of Montenegro. We made unanimous decision regarding his appointment at the position of the head coach and I see that overall public satisfied with this choice. Although our Group is tough and demanding, we hope that we will have good results in these qualifications.

INTERVIEW DEJAN SAVIĆEVIĆ, PRESIDENT OF FOOTBALL ASSOCIATION OF MONTENEGRO

and I hope that in the future it will be better, as well as that we will solve, at the mutual satisfaction, the all common problems we will face in future.

FI: According to your opinion in which range social dialogue is important for Montenegrin football?

DS: The social dialogue is very important, because it opens a new dimension in communication between the FA, clubs and players. We believe that it will result in trust of the all stakeholders. We are at the very beginning, but results achieved so far are at the encouraging level.

FI: How do you see the future of the Montenegrin football? Where are, according to your opinion, the biggest problems occur?

DS: The biggest problem in the Monte-

introduce some changes in competition system of the Telekom I League. What do the mentioned changes imply? What is the reason for such move and when you plan to introduce them?

DS: After ten years of independency and autonomous organizing of the completion, we have faced certain situations where we noticed defects and shortcomings of the current model. The situation in general, economic and financial above the all, has led to the fact that clubs don't invest in infrastructure, that a few clubs meet minimum standard for some low rank competitions in compare to the other clubs in Europe... From those reasons, we prepare the new system of the competition which will be presented in the

next period. In this moment, I wouldn't elaborate changes, but surely we will act in direction of reducing number of clubs that compete in the First and Second league. At the Executive Committee meeting, which will be held, probably, in April, we will envisage how and in which way we want to change competition. At the same time, reform of the competition system in youth and cadet's League, because we realized that there are certain shortcomings as well as the big gap between leading teams and the rest of the league.



I hope that FA Montenegro and Trade Union will solve ALL COMMON PROBLEMS

tions for certain situations they could face as well as assistance in their endeavor to realize their rights as well. In time when I was professional football player, the trade union didn't exist and we hadn't been protected in the way as current players are protected via FIFPro and its national branches. It is great advantage for professionals in the football.

FI: How is relationship between the Football Association and the Trade Union? Are you satisfied? Are there issues that you should act together on?

DS: The FA and the Trade Union of Professional Football Players have had correct relationship, which is based at the common interest embodied in the better cooperation with the all stakeholders in football. I am satisfied with cooperation



In time when I was professional football player, the trade union didn't exist and we hadn't been protected in the way as current players are protected via FIFPro and its national branches. It is great advantage for professionals in the football

negrin football is the poor infrastructure. The FA seeks to improve the infrastructure and in the majority of towns in Montenegro we have built pitches with artificial grass. This action has been realized with a view of improving conditions for work of the all categories. Also, the equal problem represents lack of investment in youth categories. Majority of clubs in Montenegro are not interested in the junior categories. With a view of improving situation at this field, the FA obliged the first and second League clubs to have youth selections at our regular competitions. Nevertheless, the clubs are still focused on the senior teams and they think that results of the senior teams represent the Montenegrin football, what is significant problem because they neglect junior selections and work with them as well.

FI: You mentioned that the FA would

INFANTINO WILL SUCCEED TO BRING SOMETHING NEW IN THE FIFA

FI: You supported Gianni Infantino's candidacy for the FIFA President position. How do you comment his election and what the FA and world's football can expect?

DS: After sanction imposed to Michel Platini and impossibility of his candidacy for the position of the FIFA President, we had no doubt regarding support to UEFA candidate Gianni Infantino. He proved his administrative capacity working in the UEFA, where, in the recent years, he covered position of the General Secretary. Since team led by Platini had taken position, we have had good and human relationship with the UEFA and have had the same treatment as other national football associations. We gave support to Infantino since very beginning of his candidacy for the FIFA President, during his campaign and at the voting. We are pleased that a positive man took the position of the President. He will bring a lot of novelties in the FIFA. The first of all, I mean on transparent governance of the FIFA. It will not be easy for him to achieve planned aims, but I am convinced that, considering his willingness and enthusiasm that he will succeed to bring something new in the FIFA.

Sezona 2015/16 najuspješnija je u karijeri Marka Šćepanovića, 33-godišnjeg veziste Mladosti, nekadašnjeg talenta i fudbalera Budućnosti, internacionalca u Mađarskoj, Iranu...

U maju prošle godine je sa ekipom sa Starog aerodroma osvojio Kup, prvi trofej za Mladost u nezavisnoj Crnoj Gori. Uz sjajna klupska izdanja na evropskoj sceni, te uspješne nastupe u prvenstvu, Šćepanović je završio priznanje najboljeg fudbalera Telekom 1. CFL u 2015. godini.

- To je najveća pojedinačna nagrada u mojoj karijeri. Hvala kolegama iz Mladosti, jer bez njih ne bih dobio priznanje. Hvala nekadašnjem treneru Aleksandru Nedoviću i sadašnjem Nikoli Rakojeviću. Iza mene je odlična godina i na privatnom planu, oženio sam se, dobio kćerkicu. Definitivno, 2015. je bila moja godina. Vjerujem da ću nastaviti sa sličnim partijama - kazao je Šćepanović primajući nagradu. Kako je počela, Šćepanovićeva 2016. na dobrom je putu da "parira" 2015. godini. Vezista Mladosti je najbolji strijelac Telekom 1. CFL, iako ne igra klasičnog napadača, a njegova ekipa vodi u prvenstvu i na dobrom je putu da osvoji titulu šampiona.

Počeli smo prvenstvo sa ciljem da se plasiramo u Evropu, a tek ako nam se ukaže šansa da se borimo za titulu. Kada smo na polusezoni ostavili Rudar na devet, a Budućnost na 12 bodova, bili smo svjesni da se sav trud i mukotrpan rad isplatio. Ipak, daleko od toga da je gotovo, ima dosta da se igra do kraja i ništa nije riješeno sve dok teoretski ne osvojimo titulu. Rudar će biti opasan do kraja - kaže Šćepanović. Nekoliko je faktora za

MARKO ŠĆEPANOVIĆ,
PREVDONIK MLADOSTI

IGRAM fudbal karijere



Sindikata uvijek na usluzi

Marko Šćepanović kaže da ima sjajnu saradnju sa Sindikatom profesionalnih fudbalera Crne Gore (SPFCG), kojem se dva puta obratio za pomoć.

- Član sam sindikata i normalno je da je to adresa na koju sve prvo obratim, svaki put kada imam neki problem. Prvo se to desilo dok sam nastupao u Iranu i imao problema sa klubom u kojem sam igrao, čak mi je bio oduzet pasoš. SPFCG je kontaktirao ambasadu, zahvaljujući tome sve se završilo na najbolji način. Drugi put, Šćepanović je imao problem u Crnoj Gori...

- Zbog komentara na Fejsbuku suspendovan sam četiri meča. Da se SPFCG nije uključio i stao na moju stranu, mislim da bih bio mnogo više kažnjen.

Šćepanović poziva sve fudbalere koji imaju problem da se prvo obrate Sindikatu profesionalnih fudbalera, jer je, kako ističe, to jedini logičan i prirodan put.

- Sindikat je uvijek na usluzi fudbalerima, to sam najbolje osjetio na svom primjeru. Saradnja i uzajamno povjerenje je ključ svega i moj savjet igračima da nikako ne zaobilaze SPFCG.

dominaciju Mladosti...

- Napravili smoiskusnu i kvalitetnu ekipu, čija je najveća snaga kolektiv. Stvorena je odlična atmosfera, što je i zasluga ljudi iz stručnog štaba.

Odlično smo vođeni sa klupe, a istovremeno i maksimalno

ispoštovani od strane uprave kluba. Svi zajedno smo kao prava familija. Vjerujem da ćemo svi zajedno izgurati do kraja - ističe Šćepanović.

Iako po vokaciji vezista, klasična desetka, iskusni fudbaler vrlo često dolazi u poziciju da zatrese protivničku mrežu, što ove sezone koristi maksimalno. Krasi ga i osobina da često pogađa u najvažnijim utakmicama, i to kada se lomi rezultat...

- Nema šta da krijem, igram najbolji fudbal do sada. Mislim da sam sazeo, što najbolje pokazuje činjenica da golove dajem u najvažnijim utakmicama, u derbijima. Ali, izgurala me je ekipa. Bez saigrača i bez snažnog kolektiva, ništa sam ne bih mogao da uradim. Volio bih da na kraju sezone budem najbolji strijelac lige, ali je ipak titula prvaka prioritet svih prioriteta. Ako bih spojio oboje, to bi bilo sjano - zaključio je Šćepanović.

Bilans zimskog prelaznog roka u Crnoj Gori, sezona 2015/16

MLADOST



Došli: Ilija Glavan (Grbalj), Saša Tomanović (Indija), Zoran Kokot (Željezničar), Ivan Vuković (Makabi Netanja), Luka Petričević (SAD), Dragoljub Radišević (Budućnost)

Otišli: Dušan Lagator (Čukarički), Miloš Radulović (Sutjeska), Damir Kojašević (Vardar), Nemanja Vlahović (OFK Beograd), Boško Stupić (?), Nenad Đukanović (Kom), Radivoje Golubović (Iskra), Božo Osmajlić (Berane)

RUDAR



Došli: Andrija Kaluđerović (Honefoš), Ermin Alić (Spartak) Danin Talović (Jezero), Balša Peličić (Muskron), Stefan Radunović (Kom), Ivan Ivanović (Atirau).

Otišli: Đorđe Đurić (Čukarički), Vladan Gordić (Jedinstvo), Nikola Sekulić (kraj karijere), Dejan Damjanović (Besa Peć), Željko Tomašević (Mornar)

BUDUĆNOST



Došli: Vule Vujačić (Mornar), Ermin Seratlić (Radnik B), Radomir Đalović (Tero Sasana), Nikola Vukčević (Indija), Marko Raičević (Grbalj), Milan Miroslavljev (Proleter), Tomislav Pajović (Vašaš), Igor Burzanović (Hunan)

Otišli: Darko Nikač (MTK), Janko Simović (Rajong), Andrija Vukčević (Sevilja), Savo Gazivoda (-), Miloš Pavičević (-), Božidar Đukić (Zeta), Anton Memčević (Iskra), Dragoljub Radišević (Mladost)

BOKELJ



Došli: Ilija Bogdanović (Grbalj), Dejan Đenić (Metalac) Napustili: Boris Došljak (Lovćen), Milenko Nerić (-)

DEČIĆ



Došli: Driton Camaj (Inter Zaprešić), Ivan Mijušković (Petrovac), Leon Ujkaj (Kom), Sead Krnić (Margaretner), Momčilo Rašo (Usti nad Labem)

Otišli: Slobodan Lakićević (Slo-

boda), Stefan Džudović (Gračar), Aldin Adžović (Borac)

SUTJESKA



Došli: Veljko Vuković (Indija), Jovan Nikolić (Partizani), Zoran Milovac (Bačka), Atomu Nabeta (Šimicu), Vladan Giljen (Kastrioti), Miloš Radulović (Mladost)

Otišli: Darko Karadžić (-), Lazar Martinović (Kom), Nikola Delibašić (Ibar), Boris Bulajić (Borac), Vukašić Poleksić (Bekeščaba), Masaki Inuma (-), Srđan Kosović (Iskra), Nemanja Nikolić (Jezero), Nikola Popović (Radnički), Marko Đukanović (Berane), Luka Šofranac (Čelik), Mladen Vučić (Čelik)

PETROVAC



Došli: Ivan Racković (Mogren), Petar Čolaković (Grbalj), Miloš Dragojević (Pelister), Danilo Bakić (Mogren), Stefan Trajković (-), Nikola Bulatović (Gračar).

Otišli: Aleksandar Kapisoda (Er Fors), Balša Božović (Melaka Junajted), Ivan Mijušković (Dečić), Goran Burzanović (Iskra), Miloš Stevović (Grbalj), Petar Jovović (Kom), Argzim Redžović (Iskra), Mitar Čuković (Lovćen), Goran Vukliš (Borac Banja Luka)

ZETA



Došli: Mladen Božović (Tom), Goran Miloško (Grbalj), Radislav Sekulić (Sindelić), Božidar Đukić (Budućnost), Ivan Tomašević (Bratstvo), Nemanja Sekulić (Bratstvo), Koča Krstović (Jedinstvo), Stevan Živković (Bežanija)

Otišli: Predrag Petošević (-), Filip Radonjić (-), Stefan Cvetanović (-), Marko Sekulić (Gračar), Vuk Damjanović (Grbalj), Izet Bilajlov (-), Pavle Velimirović (Zvijezda 09), Jovan Popović (Kom), Aleksandar Trišović (-), Nemanja Jakšić (Zavrč), Onimisi (-).

GRBALJ



Došli: Ivan Jablan (Lovćen), Marko Nikolić (Velež), Zdravko Dragičević

(Hoang), Milan Zvicer (-), Kristijan Soldatović (Tabane), Nemanja Nedić (Srbija), Saša Vukčević (Kom), Vuk Damjanović (Zeta), Ilija Đurović (Arsenal)

Otišli: Bojan Magud (Zemun), Gorčin Todorović (-), Marko Mugoša (Kom), Ilija Glavan (Mladost), Petar Čolaković (Petrovac), Kim Li (-), Goran Miloško (Zeta), Ilija Bogdanović (Bokelj), Marko Raičević (Budućnost)

LOVČEN



Došli: Damir Ibrić (Mladost VO), Bojan Petrić (Mladost VO), Mitar Čuković (Petrovac), Boris Došljak (Bokelj)

Otišli: Ivan Jablan (Grbalj), Nikola Draganić (Cetinje), Marko Draganić (Cetinje), Nikola Vujović (Cetinje), Filip Borozan (Cetinje), Miloš Đalac (Mladost VO)

ISKRA



Došli: Radivoje Golubović (Mladost), Goran Burzanović (Petrovac), Anton Memčević (Budućnost), Nikola Vukčević (Italija), Argzim Redžović (Petrovac), Tanaka Soičiro (JP Voltes), Srđan Kosović (Sutjeska), Dragan Đurović (Jezero), Dušan Mladenović (Željezničar), Goran Jerković (Jagodina)

Otišli: Marko Stanović (Donji Srem), Irfan Šahman (Jedinstvo), Danilo Vuković (Jedinstvo), Stevan Pavičević (Bratstvo)

MORNAR



Došli: Nemanja Popović (Velež), Ivan Smolović (Košice), Marko Radulović (Kom), Marko Kažić (Budućnost), Igor Gajević (Srbija), Francis Bosman (Sloboda), Marko Đurović (Mladost VO), Bačo Nikolić (Mladost VO), Željko Tomašević (Rudar), Kenan Ragipović (Mladost VO), Blažo Rajović (Neksar Lions)

Otišli: Vule Vujačić (Budućnost), Saša Ivanović (Kom), Bojan Ivanović (-), Đorđe Vojvodić (-), Dženan Radončić (-), Mitar Novaković (-), Bojan Kalezić (Pajde), Aleksandar Petrović (-), Siniša Graovac (-)

Svi znamo koliko su fudbalske karijere kratke. Iako se stiče utisak da je u evropskim okvirima fudbal dobro plaćen sport, treba napomenuti da i u razvijenim zemljama manje od jedan odsto (!) profesionalnih fudbalera obezbijedi egzistenciju nakon okončanja profesionalne karijere.

Opet, ni to nije garantovano, jer su ima dosta slučajeva i primjera da pogrešna ulaganja zarađenog novca, ili način života, dovedu nekada dobro plaćene igrače bukvalno u stanje socijalne potrebe.

Suvišno je govoriti o crnogorskoj stvarnosti. Samo rijetki, ukoliko naprave dobar angažman u inostranstvu mogu računati na potpuno ili djelimično obezbjeđivanje egzistencije. Ogromna većina nakon okončanja aktivne karijere, nalazi se u gotovo bezizlaznoj situaciji, sa često neuplaćenim i neregistrovanim radnim stažom i formalnom kvalifikacijom iz škole, kojoj aktivno bavljenje fudbala nije ostavilo prostora za dalji razvoj.

Kada svemu tome dodamo nezavidnu



We all know that football careers are short. Although, one could have impression that in European frameworks football is well paid sport, we can't help mentioning that even in developed countries less than 1% of professional football players are able to secure decent life after they put an end to their professional career.

However, it can't be taken for sure, because there are a lot of cases where wrong investment or way of life lead, once well paid players, in the state of social vulnerability. It is needlessly say something related to Montenegrin reality. Only few of players could count on full or partial providing of existence if they have made good contract abroad.

The great majority of them find themselves almost locked in stalemate, with often non paid and non registered length of service and a formal qualification gained in a high school which couldn't have room for any develop-

much on additional education, because they are focused on improvement their football skills, constant tests and assertion through trainings and matches. On the other hand, older players have often different approach to this issue and they are aware of need for additional education. The reasons are objective and the most of them I mentioned in the previous answer.

What the TUPFPM will do in process of presentation importance of players' education?

The TUPFPM has been recently included in education program developed by the FIFPro and a month ago we participated for the first time at Seminar on Education. As a Trade Union from non EU country, we have limitations related to right of usage certain EU funds that would enable our members to apply at the FIFPro Online Academy. On the other hand, within announced FIFPro Strategy, we



PIŠE: VLADIMIR KRŠMANOVIĆ, ŠEF MEĐUNARODNOG ODJELJENJA SPFCG

Edukacija nakon karijere može povećati šanse za obezbjeđivanje egzistencije

situaciju na tržištu rada, jasno nam je da nakon aktivne karijere, fudbaleri pripadaju grupi teško zapošljivih lica.

Edukacija nakon karijere, sticanje dodatne kvalifikacije, ako ništa drugo može povećati šanse za pronalaženje posla i obezbjeđivanje egzistencije igrača i njihovih porodica.

Da li su naši fudbaleri svjesni da je obrazovanje neophodno?

Ovdje imamo različit pristup u zavisnosti od godina starosti. Mlađi igrači ne razmišljaju mnogo o dodatnoj edukaciji, jer su jednostavno maksimalno fokusirani na svoj fudbalski razvoj, konstantne provjere i dokazivanje kroz treninge i utak-

mice.

Sa druge strane, stariji igrači često imaju drugačiji pristup ovom pitanju i svjesni su neophodnosti dodatnog obrazovanja. Razlozi su objektivni, i uglavnom navedeni u prethodnom odgovoru.

Šta će SPFCG uraditi u procesu upoznavanja fudbalera o tome koliko je važna njihova edukacija?

SPFCG je od skoro uključen u program edukacije koji razvija FIFPro i prošlog mjeseca smo prvi put učestvovali na Seminaru posvećenom edukaciji. Kao Sindikat iz zemlje koja još nije članica Evropske unije, imamo ograničenja po pitanju prava korištenja određenih EU fondova koji bi omogućili i

našim članovima da konkurišu za prijem na FIFPro Online Akademiju.

Sa druge strane, u sklopu najavljene FIFPro strategije ići ćemo u pravcu organizovanja edukacije za naše članove kod sertifikovanih provajdera obrazovanja, a sve u cilju povećanja zapošljivosti igrača nakon okončanja aktivne fudbalske karijere.

Da li državni organi mogu da pomognu?

Svakako da ima prostora za saradnju i pomoć. Kada krenemo sa aktivnostima na terenu, obratićemo se i njima sa konkretnim predlozima. Po našim saznanjima, razvoj stručnog obrazovanja je u vrhu agende Ministarstva prosvjete i nadam se da ćemo naći pravo rješenje za sve zainteresovane igrače.

Od bogatstva do bankrota

Mnogo je primjera koji govore kako fudbaleri koji su tokom karijere zaradili veliki novac, ne samo za naše prilike, vrlo brzo ostanu praktično na ulici.

Posebno je to karakteristično za igrače, koji su bili članovi engleskih klubova. Nikoga, s toga, nije začudilo kada je u avgustu prošle godine, Dominik Mateo, bivši fudbaler Lidsa i Liverpula, objavio da je potpuno bankrotirao.

„Moji prijatelji i porodica su znali da uživam u piću, ali niko nije znao za moj porok – kokcu. Ovo e šok za njih“, kazao je Mateo, koji kladnjem na trke konja izgubio preko milion funti, a znao je, kako je priznao, da uplati 100 hiljada samo na jednu trku.

Kockanjem i kladnjem, te pogrešnim poslovnim odlukama, Dejvid Džejms, bivši reprezentativac Engleske, izgubio je preko 20 miliona funti, koliko je zaradio tokom karijere. Li Hendri, nekadašnji fudbaler Aston Vile, nije izgubio novac u kladionicama, ali sve što je zaradio uložio je u nekretnine, čija je cijena drastično opala, a na kraju nije mogao ni da ih proda.

Slično se dogodilo Kitu Gilespiju, nekadašnjoj nadi Mančester junajteda, a kasnije prvotimcu Njukasla....

WRITES: VLADIMIR KRŠMANOVIĆ, CHIEF OF TUPFPM INTERNATIONAL DEPARTMENT

The education after career could increase chances for providing existence

ment due to professional engagement in football. When you add unfavorable situation at the labor market, it goes without saying that players after end of their active career belong to hard employable group of people. The education after career and acquirement an additional education could increase chances for finding a job and providing existence of players and their families.

Are the players aware of need for education?

Obviously, there are two different approaches depending of their age. Younger players don't think about so

will act towards organization of education for our members with certified VET providers with a view of increasing employability of players after they put an end to the active careers.

Can State bodies provide some help?

Surely, there is room for cooperation and help. When we start with activities at the field, we will address them with some concrete proposals. As we informed, the development of VET is in very top of Ministry of Education Agenda, and I hope that we will find adequate solution for all players who show interest to participate in this program.

U AMSTERDAMU ODRŽAN JUBILARNI KONGRES FIFPRO

50 GODINA od osnivanja Sindikata 20 GODINA od slučaja Bosman

U Amsterdamu je od 11. do 13. decembra održan kongres Svjetskog sindikata profesionalnih fudbalera (FIFpro), koji je imao i jubilaran karakter.

Obilježeno je, naime, 50 godina od osnivanja FIFpro-a i 20 godina od usvajanja Bosmanovog pravila, koje je donijelo revoluciju na polju slobodnog kretanja fudbalera. To je to bio i razlog da se odmah po završetku kongresa održi i kongres pravnika sindikata članica FIFpro-a, među kojima je i Crna Gora.

Jubilarni kongres Svjetskog sindikata profesionalnih fudbalera otvorio je pred-

sjednik Filip Pjat riječima da se i nakon 20 godina od usvajanja Bosmanovog pravila velikom broju igrača zarade neisplaćuju na vrijeme, a mnogi od njih imaju problem da naplate višemjesečna potraživanja.

Pjat je naglasio da za FIFpro ne postoji razlika između velikih zvijezda oko kojih se vrte ogroman novac i u koje su uperana maltene sva svjetla pozornice, te armije fudbalera koji ne mogu da obezbijede pristojan životni standard zbog neisplaćenih zarada.

U svom obraćanju Pjat se zahvalio velikim zvijezdama poput Lea Mesija, Kristijana Ronalda, Arjena Robena i drugih koji

Žan-Mark Bosman i Željko Janović



su putem video poruke čestitali godišnjicu FIFpro-u, u kojoj su naglasili da su i fudbaleri radnici koji treba da imaju pravo na kolektivno pregovaranje.

Učesnici Kongresa su takođe pozdravili i gest Didijea Drogbe, Luke Modrića, Jaja Turea i Đanluidija Bufona koji su se angažovali u kampanji na društvenim mrežama o zaštiti prava svojih kolega bez obzira na kom nivou se nalazi liga u kojoj igraju, što je još jedan dokaz da su fudbaleri jedna porodica.

Učesnici Kongresa su dali punu podršku FIFpro-u svojoj pravnoj borbi za izmjenu postojećeg transfer sistema.

VAN BASTEN ZA KORIŠĆENJE VIDEO TEHNOLOGIJE KAKO BI SE POMOGLO SUDIJAMA

Na kongresu FIFpro u Amsterdamu, legendarni holandski fudbaler Marko van Basten, dobitnik Zlatne lopte za najboljeg fudbalera Evrope 1988, 1989. i 1999. godine, predstavio je projekat "video refereeing". Nekadašnji golgeter Ajaksa i Milana, kasnije selektor fudbalske reprezentacije Holandije, dao je svoje viđenje i svoj pogled kada je u pitanju kombinacija ljudstva i tehnike, odnosno pomoć koje sudije mogu da imaju zahvaljujući video snimcima, a sve u cilju da se smanji broj grešaka koje prave arbitri.

Pozdravivši sve prisutne na kongresu, Van Basten se založio za češće korišćenje video snimaka i moderne tehnologije u fudbalu - ne samo kada je u pitanju dilema da li je lopta prešla gol-liniju ili ne, već i u slučaju ofsajda, penala i drugih detalja koji mogu da budu od velikog uticaja na rezultat i samu igru.

Na nekoliko primjedbi da bi preveliko korišćenje tehnologije uticalo na to da se uništi srž same igre, Van Basten je odgovorio modelom po kojem korišćenje elektronike ne bi usporavalo igru, već bi samo doprinijelo pravednijem vrednovanju učinka fudbalera na terenu.

Gol-tehnologija se već koristi u nekoliko zemalja, prije svega u engleskoj Premijer ligi, kao i na većim takmičenjima koja su pod pokroviteljstvom Fife.

Predlog Van Bastena je zaista radikalna, jer se Holandanin zalaže da se koriste kompjuteri i u ostalim segmentima igre, stoga je zanimljivo vidjeti da li će i u kojoj mjeri njegov predlog biti prihvaćen od strane tijela Svjetske fudbalske federacije (FIFA).

Sa kongresa u Amsterdamu



Predstavljene su i kampanje koje su uz koordinaciju FIFpro-a, sprovodile članice u svojim zemljama. Između ostalog, na velikom video bimu među nekoliko odabranih snimaka edukativne kampanje protiv namještanja mečeva prikazan i dio akcije koju je Sindikat profesionalnih fudbalera Crne Gore (SPFCG) sproveo u našoj zemlji.

Na kongresu pravnika stavljen je акценat na dugodišnju borbu sportista za svoja prava uz panel -gostovanje renomiranih eksperata iz cijelog svijeta iz oblasti sportskog radnog prava.

Gosti ovog dijela kongresa bili su re-

nomirani eksperti sportskog radnog prava i bivši sportisti koji su u svojoj karijeri bili prinuđeni da se pravnim sredstvima bore za svoja prava.

Centralna uloga u ovom dijelu pripala je Žan Marku Bosmanu, čiji je slučaj prije dvadeset godina izazvao revoluciju kada su u pitanju transferi igrača.

Sindikata profesionalnih fudbalera Crne Gore na Kongresu u Amsterdamu predstavljali su predsjednik Željko Janović i sekretar za međunarodnu saradnju Vladimir Krsmanović, dok je ispred SPFCG na kongresu pravnika učestvovao advokat Filip Jovović.

FIFPro, svjetski sindikat profesionalnih fudbalera koji predstavlja 65.000 igrača širom svijeta, pokrenuo je kampanju #GameChangers, inicijativu sa ciljem promovisanja dijaloga o novoj i održivijoj viziji najpopularnije igre. Plan kampanje, koju podržavaju članice FIFPro-a širom svijeta, uključujući i Crnogorsku asocijaciju profesionalnih fudbalera (SPFCG) nastoji da skrene pažnju na upravljačku krizu koja podriva imidž profesionalnog fudbala.

Uprkos višegodišnjim ogromnim prihodima u fudbalu, sportske i finansijske razlike između najbogatijih i najsiromašnijih klubova i liga nastavljaju da se produbljuju. Istovremeno, razvoj uravnoteženih i djelotvornih standarda u fudbalu ne drži korak sa brzinom ekonomskog napretka.

Dvadeset godina od „Bosmanovog pravila“, FIFPro je posvećen hvatanju u koštac sa nejednakostima i nepravdama sa kojim se svakodnevno suočava ogroman broj igrača.

- Ova globalna kampanja nam je potrebna, kako bi se skrenula pažnja i na lige poput naše, gdje klubovi nemaju velike sponzorske ugovore, enormne prihode od prodaje TV prava i slično, a samim tim veliki broj igrača ne može da ostvari ni pristojnu zaradu. Kroz ovakve inicijative, čiji je cilj pravičnija i uravnoteženija raspodjela prihoda iz fudbala, i mi iz tzv malih zemalja možemo imati određene benefite, jer bojim se da u budućnosti ovakvo stanje može biti neodrživo - rekao je Željko Janović, predsjednik SPFCG.

Teo van Segelen, generalni sekretar FIFPro-a izjavio je da se "fudbalska industrija suočava sa neadekvatnim upravljačkim



FIFPRO POKRENUO KAMPAJNU ZA NOVU I ODRŽIVU VIZIJU NAJPOPULARNIJEG SPORTA

#GameChangers za promjene u fudbalskoj industriji

strukturama”.

- Te strukture su dozvolile procvat izopačenih komercijalnih praksi, a nijesu uspjeli da zaštite igrače i budu odgovorne prema igračima, klubovima i navijačima. Vrijeme je za promjene.

Nedostaci aktuelnog sistema transfera su posljednji simptom lošeg upravljanja u fudbalu od strane upravnih tijela ovog sporta.

Transfer sistem je podbacio u svom cilju raspodjele prihoda kroz fudbalsku piramidu i podstakao finansijske spekulacije koje zanemaruju prava igrača. To takođe dovodi do štetnih sporednih efekata, počev od vlasništva treće strane i trafikinga maloljetnika, do sumnjivih otkupa klubova kako bi se profitiralo od nadoknada za transfere.

#GameChangers ima za cilj da pomogne igračima, klubovima, navijačima i ostalim interesnim grupama da stvore održiviju igru za sve.

- Već duže vrijeme, FIFA, nacionalne asocijacije i klubovi ignorišu sve ove probleme. #GameChangers je prekretnica. Vrijeme je da odlučno djelujemo i radimo zajedno sa svim interesnim grupama na razvoju jedne hrabre vizije budućnosti ovog sporta, zasnovane na kolektivnim ugovorima između igrača i onih koji upravljaju ovim sportom. Potreban nam je pravedniji sistem, koji će odgovoriti savremenim potrebama fudbalske industrije - dodao je Teo van Segelen. Pokretanje #GameChangers inicijative je rezultat temeljne analize mnogih problema sa kojima se godinama susreće fudbal i odsustva napretka kada je u pitanju hvatanje u koštac sa uzročnicima takvih problema.

Pravni tim SPFCG je u proteklom periodu imao intezivnu aktivnost usmjerenu na pravnu zaštitu svojih članova. Težište rada usmjereno je na zaštitu fudbalera u sporovima pred redovnim i arbitražnim sudovima, edukacijom sportista sa načinom ostvarenja prava, izradom predloga za izmjenu propisa koji regulišu prava sportskih organizacija i njihovih članova.

Od formiranja tima pa do danas pred arbitražnim i redovnim sudovima zastupali smo fudbalere u više od 50 sporova, koji su se u cjelosti uspješno završili u korist fudbalera.

Takav ishod je natjerao klubove da se odgovornije odnose prema svojoj obavezi poštovanja ugovora. Masovna pojava

Od formiranja tima pa do danas pred arbitražnim i redovnim sudovima zastupali smo fudbalere u više od 50 sporova, koji su se u cjelosti uspješno završili u korist fudbalera.

Takav ishod je natjerao klubove da se odgovornije odnose prema svojoj obavezi poštovanja ugovora. Masovna pojava nepoštovanja zaključenih ugovora od strane klubova značajno je smanjena

osnivači su nepoznati.

Radi zaštite fudbalera podnijeli smo tužbu protiv države, jer uveliko Uprava za sport nije smjela registrovati klub, kome su osnivači nepoznati i dati mu svojstvo pravnog lica. Tužbu ćemo proširiti i na Opštinu Budva koja takođe snosi odgovornost zbog nelegalnog rada kluba. Nećemo dozvoliti da fudbaleri ne naplate svoja potraživanja i imamo dovoljno pravnih mogućnosti da ih zaštitimo. Tražićemo da se u svim klubovima izvrši inspeksijski nadzor kako se ubuduće ne bi pojavio neki sličan slučaj.

Akcentat u našem budućem radu stavljamo na preventivno djelovanje. Izmjenama propisa, stvaranjem bolje finansijske



RIJEČ ADVOKATA - ALEKSANDAR KOVAČEVIĆ, ŠEF PRAVNOG TIMA SPFCG



NEĆEMO DOZVOLITI da fudbaleri Mogrena ne naplate svoja potraživanja

nepoštovanja zaključenih ugovora od strane klubova značajno je smanjena. Naša preporuka svim fudbalerima je da se prije potpisivanja ugovora sa klubom savjetuju sa našim pravnicima i tako na samom početku zaštite svoj položaj.

Mnogi problemi u odnosu između kluba i igrača nastaju iz pravno nedefinisanog statusnog položaja i nejasne strukture vlasništva. Svi klubovi koji se takmiče u prvoj ligi morali bi se transformisati u profesionalni sportski klub i organizovati se u formi privrednog društava. U tom pravcu potrebno je uraditi elaborat sportskog kluba. Međutim, klubovi ništa ne rade na svo-

joj transformaciji, što onemogućava priliv kapitala bez kojeg se neće moći popraviti položaj fudbalera niti stvoriti uspješan sportski klub. Radi prevazileženja takvog stanja pripremili smo predlog izmjena Zakona o sportu koji ćemo uskoro predati nadležnim institucijama.

Nesmije se više ponoviti situacija kao sa FK Mogren, za koji ne može da se utvrdi ko mu je osnivač, pa sam tim i ko je odgovoran za dugove prema fudbalerima. Kada je ovaj klub u pitanju postoji veliki problem kod realizacije pravosnažnih i izvršnih presuda u korist fudbalera koje se za sada ne mogu naplatiti, jer klub nema sredstava, a njegovi

osnove klubova kroz organizacionu i svojinsku transformaciju klubova, pomoći fudbalerima prilikom zaljučenja ugovora izbeći će se mnogi sporovi i konflikti.

Takođe, imamo i predloge u pravcu unapređenja zdravstvene zaštite fudbalera, sprečavanju dopinga i drugih negativnih pojava u fudbalu. Očekujemo da ćemo kod ovih aktivnosti imati punu podršku i organa Fudbalskog saveza CG i državnih organa.

Na kraju mišljenja sam da postojanje pravnog tima znatno pojačava snagu sindikata i doprinosi boljoj zaštiti i unapređenju položaja fudbalera.

Rami Rabi je, može se reći – čovjek sa naših prostora. Rođen je u Beogradu, studirao je u glavnom gradu Srbije, igrao fudbal u Čukaričkom.

Sada je predsjednik Sindikata fudbalera Palestine i sa zadovoljstvom je govorio za „Fer igru“ o fudbalu u njegovoj zemlji.

Sa ponosom ističe da je „Palestina prva država u Aziji koja je imala organizovan fudbal, još početkom prošlog vijeka“.

„Osnivanjem izraelske države, Palestina se gubi sa fudbalske mape, sve do ponovog uključenja u Fifu 1998 godine. Tek tada počinje i novo poglavlje fudbala u Palestini, osnivaju se klubovi i liga. Danas, 18 godina kasnije, Palestina ima profesionalnu ligu, osnovanu na Zapadnoj Obali i polu-profesionalnu, u Gazi, sa ukupno 26 klubova. Prva liga trenutno ima 12 klubova, od kojih se tri nalaze u okupiranom, istočnom dijelu Jerusalima“, kaže Rabi za „Fer igru“.

Problemi i teška situacija u tom dijelu svijeta prenosi se i na fudbal...

„Između Zapadne obale i Gaze ne postoji nikakva veza, tako da je nemoguće za igrače da se kreću iz jednog u drugi dio zemlje. Svih ovih godina 3-4 tima nikad nisu igrali na svom terenu“, priča Rabi.

Fudbal se, međutim, igra u svim djelovima Palestine.

„Mi, kao predstavnici fudbalera, i sami fudbaleri borimo se da dokažemo svijetu da ne postoji ništa što nas razlikuje od ostalih država. To smo i dokazali, time što se reprezentacija Palestine kvalifikovala za prvenstvo Azije prošle godine. Taj rezultat i podrška navijača dokazali su, da i u najtežim mogućim uslovima, fudbal nam obećava bolju budućnost“, ističe Rabi.

U kakvim uslovima se igra fudbal, kakvi su tereni i stadioni?

„U Palestini, kao i u mnogim azijskim i afričkim zemaljama, tereni za igru su sintetički, osim onih na kojima igra reprezentacija. Imamo osam sintetičkih terena i dva stadiona, koji primaju oko 30 hiljada gledalaca. Najveći problem u Palestini predstavlja, najblaže rečeno, nerazumijevanje izraelskih vlasti, koje ne dozvoljavaju da se roba i strani predstavnici slobodno kreću po Palestini. Recimo, prije nekoliko mjeseci, naš sindikat je dobio preko 30 lopti, na poklon od palestinskih biznismena u UAE. Na tržištu, te lopte koštaju oko šest hiljada dolara. Izraelske vlasti su zadržale cijeli paket više od četiri mjeseca na granici, a kada smo ih napokon dobili, morali smo da platimo



„Palestina je jedina zemlja na svijetu u kojoj se fudbal igra u dva različita dijela zemlje. Imamo dvije lige, dva prvaka, jedna liga je profesionalna, jedna polu-profesionalna. Prvak Zapadne obale i prvak iz Gaze igraju utakmicu van Palestine da bi se saznao ko je prvak zemlje“

DESETAK IGRAČA PO SVIJETU, 200 PROFESIONALACA U PALESTINI

U Palestini trenutno igra oko 200 registrovanih profesionalnih igrača i oko 300 ostalih bez ugovora.

„Zbog političke situacije u prošlim decenijama, dosta Palestinaca je napustilo zemlju, zbog studiranja i da bi pronašli novi način života. Danas, Palestinaca ima svuda u svijetu, tako da je dosta mladih igrača našeg porijekla. Trenutno imamo desetak fudbalera, koji igraju u Evropi, Aziji i Južnoj Americi i već su postali naši reprezentativci. Mozemo napomenuti, Jaku Ihbeše iz Slovenije, kao i Anas Sharbini koji igra u Turskoj...“, sa ponosom priča Rabi.

ležarinu i carinu skoro 10 hiljada dolara. Mnogo problema imaju igrači koji žive blizu izraelskih naselja i više puta je došlo do incidenta. To je još jedan dokaz da je fudbal najbolja borba i najbolja slika jednog naroda“.

Liga je zbog političke i bezbjednosne situacije podijeljena na dva dijela...

„Palestina je jedina zemlja na svijetu u kojoj se fudbal igra u dva različita dijela zemlje. Imamo dvije lige, dva prvaka, jedna liga je profesionalna, jedna polu-profesionalna. Prvak Zapadne obale i prvak iz Gaze igraju utakmicu van Palestine da bi se saznao ko je prvak zemlje. Od 1998. godine, svi šampioni su odlučeni van teritorija Palestine. Reprezentacija nikad nije imala trening kampove u Palestini, jer igrači nisu imali dozvole da se kreću iz jednog dijela zemlje u drugi. Samim tim, dosta njih se upozna i vidi izvan zemlje prvi put“, priča Rabi.

Ako bi pričali o problemima sa kojima žive i koje imaju palestinski igrači, trebalo bi, kaže Rabi - najmanje deset stranica.

„Na svakom ulasku u grad postoje izraelski vojni punktovi pored kojih se mora proći. Igrači koji, poslije nekoliko mjeseci čekanja, dobiju dozvolu da pređu iz Gaze u Zapadnu obalu, dobijaju tzv. “dozvole za jedan grad” ili “City Permit”, na osnovu kojih mogu da se kreću samo u jednom gradu. Ako, kojim slučajem, napuste taj grad, i budu uhvaćeni na nekom vojnom punktu, mogu biti vraćeni nazad u Gazu, tako da na nekim utakmicama klubovi imaju i po nekoliko igrača manje. Nekoliko puta se dogodilo i da izraelska vojska prekine utakmicu, uđe na teren i baci suzavac“, kaže Rabi.

Ima li fudbal u Palestini perspektivu i kako do nje doći...

„Na ovo pitanje, postoji jedan odgovor. Fudbal je jedan od jezika koji dokazuje našu nezavisnost i samim tim egzistenciju na ovim prostorima. Kao najmanja nacija koja je igrala na posljednjem prvenstvu Azije, dokazali smo da palestinski igrači imaju perspektivu i budućnost. Ona, naravno, zavisi od političke situacije u kojoj mi živimo ali i pored svega mi gledamo u svijetlu budućnost. Naša želja je da dokažemo svijetu da ne postoji razlika između igrača koji igra u Podgorici, Zagrebu, Beogradu, Londonu ili Gazi, sem u nivou igre. Naši igrači se moraju poštovati i mi kao sindikat radimo svakog dana da to i dokažemo“, zaključuje Rabi.

RAMI RABI, PREDSEDNIK SINDIKATA FUDBALERA PALESTINE, GOVORI ZA FER IGRU

I u najtežim uslovima, fudbal nam obećava BOLJU BUDUĆNOST

Reprezentacija nikad nije imala trening kampove u Palestini, jer igrači nisu imali dozvole da se kreću iz jednog dijela zemlje u drugi. Samim tim, dosta njih se upozna i vidi izvan zemlje prvi put

POMOĆ STIŽE SA SVIH STRANA, A POSEBNO MI JE DRAGA ONA SA BALKANA

Kakav je odnos međunarodnih institucija prema fudbalu u Palestini?

„Kao punopravni član Fife, palestinski fudbal je primljen u sve međunarodne institucije. To je dokaz da mi postojimo kao narod i samim tim moramo igrati sve kontinentalne i svjetke kvalifikacije. Što se tiče ostalih organizacija, palestinski igrači imaju isti status kao bilo koji igrači u svetu. Mi smo prvi sindikat koji je dobio specijalni status u FIFPro-u. To nam daje za pravo da se organizujemo, imamo sva prava kao ostali sindikati i dobijamo pomoć od kolega širom svijeta. Ono što je meni posebno drago jeste to sto najveću pomoć dobijamo od kolega sa Balkana, i ovom prilikom moram da im se zahvalim. Kao rođenom Beogradaninu, i igraču koji je igrao u Srbiji, znam kako je teško organizovati se i raditi posao, kojim se mi bavimo“, kaže Rabi.





Fudbaleri - robovi 21. vijeka

Stanje je tako ozbiljno da je tu zemlju nedavno posjetila ekipa BBC-ja da bi svijetu ispričala priču o tome kako žive rumunski fudbaleri.

„Svake noći plaćem i svakog jutra treniram sam. Ne znam kako će se nešto promijeniti u bliskoj budućnosti. Znam samo da ne mogu da preživim ovako – imam dugove, moram da platim račune i vjerovatno ću morati da nađem drugi posao“, ispričao je 21-godišnji Florin Anitoju, defanzivac drugoligaša Metalul Resite, koji pet mjeseci nije primio platu, a zabranjeno mu je da promijeni klub.

Po rumunskom zakonu, klub koji ode u stečaj nije obavezan da plati ili otpusti igrače dok ne dovede finansije u red. Igrači se smatraju imovinom kluba.

U novembru prošle godine Anitoju i njegovi saigrači na utakmicu su izašli sa transparentom na kome je pisalo „Fudbaleri 2015. – robovi“.

„Željeli smo da skrenemo pažnju na probleme koje imamo. Mislili smo da će se nešto promijeniti“, kaže Anitoju. Stigla je podrška sa svih strana, ali ništa se nije promijenilo. Najgore od svega je to što ovo nije izolovan slučaj.

Slično iskustvo doživio je Portu-

Po rumunskom zakonu, klub koji ode u stečaj nije obavezan da plati ili otpusti igrače dok ne dovede finansije u red. Igrači se smatraju imovinom kluba.



IMA NADE NA OBALI CRNOG MORA

Postoji, naravno, i ljepša strana priče o rumunskom fudbalu. Istočno od Bukurešta, na obali Crnog mora, nalazi se grad Ovijedo, dom kluba Vitorul, koga je osnovao najbolji rumunski fudbaler svih vremena Georgi Hadži. Projekat je počeo prije sedam godina, a Hadži je svakodnevno i 24 sata posvećen obavezama u klubu.

„Moj san je da ponovo stvorimo zlatnu generaciju, igrače koji će nadmašiti i nas“, kaže Hadži, lider reprezentacije koja je na Mundijalu 1994. godine igrala u četvrtfinalu.

„Bili smo mladi i talentovani, a država je ulagala u sport. Sada je drugačije – državu ne interesuju mladi ljudi“, kaže bivši as Steaue, Reala i Barcelone, jedinstveni „Maradona sa Karpata“.

Vitorul – što na rumunskom jeziku znači „budućnost“ – krenuo je od najnižeg ranga, a sada je treći u prvoj ligi.

Uglavnom su mladi igrači nosioci igre, među njima i Hadžijev sin – 17-godišnji Janis.

„Razgovaramo puno o fudbalu. Pokušavam da mu pomognem da bude bolji. Nadam se da će imati veliku karijeru, jer je veoma inteligentan mladić, tehnički dobar i čistih misli“, kaže Hadži senior.

I dok Janis Hadži i njegovi saigrači, uz pomoć legende, možda i imaju fudbalsku budućnost, pitanje je da li jednaku šansu ima Florin Anitoju i stotine igrača koji su u njegovoj situaciji.

„Ako niste psihički spremni na sve, nema šanse da se izvučete. Ja još imam snage da sebi kažem da moram da izdržim, jer ću jednog dana biti veliki fudbaler“, kaže Anitoju.

galac Žeraldo Alveš dok je igrao u prvligaškom klubu Petrolul Ploesti.

„Bio sam tamo dvije godine i sve je bilo u redu dok naš predsjednik nije uhapšen. Iskoristio je stečaj da bi izbjegao isplatu dugova. Nisu samo fudbaleri bili ugroženi, već i ljudi oko nas – ljekari, maseri, momci koji su održavali teren. Nisu primali plate 7-8 mjeseci, nisu imali šta da jedu, nisu znali kako da prežive. To nije bila fudbalska, to je bila ljudska tragedija“, priča Alveš. Jedan čovjek neumorno se bori za fudbalere – Emilijan Hulubei, predsjednik Sindikata fudbalera Rumunije.

Njegova kancelarija je puna velikih plavih fascikli u kojima su dokumenta koja svjedoče o problemima koje fudbaleri imaju sa klubovima. Kaže da je 14 klubova u prva dva ranga takmičenja – u bankrotu. Kada je u pitanju treći rang takmičenja – toliko ih je da se ne mogu izbrojati.

„Fudbal je na veoma niskim granama u Rumuniji. Najgore od svega je da roditelji ne žele da dozvole djeci da igraju i treniraju fudbal, kada vide šta se sve radi. Lično znam nekoliko talenata koji su odustali od fudbala baš zbog ovakve situacije“, kaže Hulubei, koji od države traži da promijeni Zakon o stečajnom postupku.

Sa druge strane, čelnici Fudbalskog saveza Rumunije pokušavaju da pronađu rješenje kako da pomognu klubovima da se stabilizuju.

„Iskreno sam zabrinut, jer federacija ne može da uradi više u kratkom roku“, kaže predsjednik FS Rumunije Razvan Burleanu.

„Nisam srećan što su klubovi u takvoj situaciji, ali to je zaostavština prošlosti. Kada sam postao predsjednik shvatio sam da ne postoji strategija o razvoju fudbala. Danas imamo jasnu sliku i viziju o tome šta bi trebalo da se uradi“, kaže Burleanu.

Vrijeme, međutim, prolazi, dugovanja se gomilaju, strpljenje je pri kraju.



SPECIJALNA NAGRADA FIFPRO ZA PROJEKAT U ČILEU

Fudbal za djecu sa Daunovim sindromom

Specijalna Nagrada za zasluge, koju dodjeljuje FIFPro, za 2015. godinu otišla je u ruke Ektora Santibanjeza, nekadašnjeg čilenskog fudbalera, koji je u prijestonici te zemlje – Santjagu, osnovao i vodi fudbalsku školu za djecu sa Daunovim sindromom.

„Ovo je velika čast, ponosan sam što sam dobio nagradu svih članica FIFPro“, rekao je Santibanjez, čija je škola dobila i finansijsku pomoć u iznosu od 25 hiljada dolara.

Santibanjez je 2009. godine pokrenuo projekat, sa ustanovom „Santa Elvira of Recoleta“, u kojoj se školuju djeca koja oboljela od Daunovog sindroma. Od tada, dva puta nedjeljno radi sa djecom posebne fudbalske treninge.

Tokom fudbalske karijere, Santibanjez je sreo mnogo djece sa Daunovim sindromom, a veliku pomoć u pokretanju pionirskog



projekta imao je od supruge, koja je specijalista u edukaciji djece sa specijanim potrebama. U početku, njegov projekat planiran je da traje godinu i po, ali zahvaljujući velikom uspjehu odlučeno je da nastvi. Od prvog dana do danas, kroz posebnu fudbalsku edukaciju prošlo je 25 učenika škole za djecu sa posebnim potrebama, između 15 i 23 godine starosti.

Osim što je fudbalski trener, Santibanjez radi i kao profesor fizičkog vaspitanja u istoj obrazovnoj ustanovi.

„Škola je imala pozitivan uticaj na djecu. Dobila su samopouzdanje, stekli su disciplinu baveći se sportom, a i njihovi roditelji su zadovoljni“, objašnjava Santibanjez.

Tokom minulih sedam godina, dobio je podršku sa raznih strana, mnogo fudbalera-profesionalaca na posredan način uključilo se u njegov humani projekat. Zahvaljujući bivšim saigračima, poput Estebana Pereza, fudbalera Kolo-kola i reprezentativca Čilea na Mundijalima 2010. i 2014. Godine, njegov tim učestvovao je na 2012. godine na Svjetskom prvenstvu za osobe sa Daunovim sindromom, koje je održano u Brazilu.

Sindikata fudbalera Čilea (Sifup) podržava Santibanjeza, a to radi i fudbalska federacija te zemlje.

„Ovo je iskustvo koje me obogatilo kao osobu. Mi koji se smatramo ‘normalnim’ ljudima zamaramo se problemima koji su sitnica u odnosu na probleme koji zaista to jesu. Ova djeca me uče da cijenim život. To su osobe potpuno čiste duše“, priča Santibanjez.

Santibanjez je bio profesionalni fudbaler od 1994. do 2009. Godine. Igrao je i za Univerzidad de Čile, jedan od najvećih čileanskih klubova. Trenutno, 42-godišnjak pored obaveza u školi za djecu sa posebnim potrebama i trenerskog rada sa djecom oboljelom od Daunovog sindroma, jedan je od predavača na projektima vezanim za društvenu odgovornost u okviru Sindikata fudbalera Čilea.

FIFPRO
World Players' Union



Kontaktirajte nas

Džan 14, 81000 Podgorica
Tel: 020/513-531
Fax: 020/513-531
e-mail: sindikata@spfcg.org
e-mail: spfcg@t-com.me
web: www.spfcg.org

Predsjednik SPF CG

Željko Janović
Tel: 068/813-451
e-mail: zeljko.janovic@yahoo.com

Međunarodna saradnja

Vlado Krsmanović
Tel: 068/813-426
e-mail: vladok2002@t-com.me

Advokati

Filip Jovović
Tel: + 382 67 406 460
e-mail: filip.j.jovovic@gmail.com
Aleksandar Kovačević
Tel: 069/369-101
e-mail: aleksandar@advokati.me